



Crna Gora

Uprava za zaštitu kulturnih dobara

Sektor za sprovođenje mjera zaštite kulturnih dobara



Broj: UP/I-03-041/26-98/2

Cetinje, 26. 03. 2026. godine

Uprava za zaštitu kulturnih dobara, postupajući po službenoj dužnosti, na osnovu člana 109 stav 1 i stav 2 Zakona o zaštiti kulturnih dobara ("Službeni list Crne Gore", br.49/10, 40/11, 44/17, 18/19, 84/24, 92/25), u vezi sa članom 18, članom 22, članom 46 stav 2 i članom 113 stav 1, tačka 1 Zakona o upravnom postupku ("Službeni list Crne Gore", br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), u postupku vraćanja u prvobitno stanje kulturnog dobra, donosi

R J E Š E N J E

o vraćanju u prvobitno stanje prostora katastarske parcele broj 4705/1, KO Cetinje I, koji se nalazi uz objekat na kat. parceli broj 3514, KO Cetinje I, a što zajedno predstavlja integralni dio kulturnog dobra Istorijsko jezgro Cetinja

I

Nalaže se Prijestonici Cetinje i privrednom društvu "Crnogorski elektrodistributivni sistem" d.o.o. Podgorica, vraćanje u prvobitno stanje prostora katastarske parcele broj 4705/1, KO Cetinje I, koji se nalazi uz objekat na kat. parceli broj 3514, KO Cetinje I, a što zajedno predstavlja integralni dio kulturnog dobra Istorijsko jezgro Cetinja.

Radnje je neophodno sprovesti u cilju uklanjanja novoizgrađenog montažno-demontažnog objekta.

II

Radnje iz stava I izreke ovog rješenja sprovesti u roku od trideset (30) dana od dana prijema ovog rješenja, vodeći računa da se podni zastor i dio fasade objekta na koji se oslanja navedena konstrukcija vrati u stanje prije postavljanja iste, odnosno u prvobitno stanje.

III

Žalba ne odlaže izvršenje rješenja.

O b r a z l o ž e n j e

Uprava za zaštitu kulturnih dobara je došla do saznanja da je u okviru kulturnog dobra Istorijsko jezgro Cetinja (Rješenje o potvrđivanju statusa nepokretnog kulturnog dobra, broj UP/I 02-205/2014-1 od 31.12.2014. godine), izgrađen montažno-demontažni objekat, bez znanja i saglasnosti iste.

Uvidom na lice mjesta od strane stručnih lica ove Uprave, konstatovano je da se na katastarskoj parceli broj 3514, KO Cetinje I, nalazi objekat uz koji je postavljena zatvorena sezonska bašta. Predmetni objekat kao i prostor na koji je postavljena zatvorena sezonska bašta se nalaze u okviru granica kulturnog dobra Istorijskog jezgra Cetinja, te samim tim podliježu odredbama Zakona o zaštiti kulturnih dobara. Prema važećoj Studiji zaštite kulturnih dobara Istorijskog jezgra, utvrđeno je da objekat pripada bloku 16, gdje je evidentiran pod brojem 48.

Uvidom u Studiju zaštite kulturnih dobara Istorijskog jezgra Cetinje, blok 16 se nalazi između Njegoševe ulice, ulice Baja Pivljanina i dvije poprečne ulice, Ivanbegove i Vladike Petra I. Uz Njegoševu ulicu, blok 16 čini niz spratnih kuća sa potkrovljem, nova kuća na uglu sa dva sprata i potkrovljem i kolektivna stambena zgrada sa tri sprata – koja je predmet ovog postupanja. Predmetnu zgradu karakteriše veći ulični gabarit sa tri sprata i blagim dvovodnim nagibom krova, koji je sa ulične strane sakriven ravnom horizontalnom atikom. Prizemni dio objekta je visok i namijenjen za poslovnu djelatnost, gdje su veliki izlog-prozori. Na spratu su stanovi koji na uličnoj fasadi imaju prozore i betonske balkone sa metalnom ogradom. Sve fasade su omalterisane, sa periodičnim detaljima. Ulična fasada ima dekorativne, drvene elemente od letvica, horizontalno postavljene.

Terenskim obilaskom lokacije, dana 23.03.2026. godine, konstatovana je novoizgrađena montažno-demontažna terasa, kontinuiranih većih gabarita, koja se svojom konstrukcijom oslanja na pomenuti objekat broj 48, dok svojom strukturom zauzima prostor katastarske parcele broj 4705/1, KO Cetinje I, koji ujedno predstavlja Njegoševu ulicu. Predmetna zatvorena bašta ima konstrukciju od antracit sivih metalnih profila, većih dimenzija. Krovna ravan je formirana kao nadstrešnica sa blagim nagibom, čija konstrukcija mehanizmom harmonike omogućava otvaranje i zatvaranje krovnog dijela. Materijalizacija krova je od PVC cerade. Vertikalne ispune čine transparentne PVC cerade, podijeljene u više segmenata od po tri horizontalna polja, čiji mehanizmi omogućavaju njihovo spuštanje i podizanje.

Obzirom na opisanu strukturu i materijalizaciju, ovakva intervencija se smatra kao neprimjerena i neprihvatljiva sa aspekta zaštite kulturnih dobara. Upotreba PVC cerada, tipskih metalnih profila i dominantnih dimenzija stvara pecepciju trajne intervencije i time direktno narušava autentičnost, ambijentalni integritet i karakteristični vizuelni identitet prostora kulturno – istorijske cjeline.

Zbog svega navedenog, predmetnu montažno-demontažnu strukturu bašte, izgrađenu bez saglasnosti ove Uprave, je neophodno ukloniti, te shodno preporukama Studije zaštite Istorijskog jezgra Cetinja, predvidjeti rješenje koje je u skladu sa očuvanjem autentičnosti i integriteta Istorijskog jezgra Cetinja.

Uvidom u zvanične podatke Uprave za nekretnine, konstatovano je da na kat. parc. br. 4705/1, KO Cetinje I, upisanoj u list nepokretnosti br. 404, pravo svojine u obimu 1/1 ima Država Crna Gora, a pravo raspolaganja obimu 1/1 ima Prijestonica Cetinje; dok na kat. parc. br. 3514, KO Cetinje I, upisanoj u list nepokretnosti br. 456, pravo svojine u obimu 1/1 ima privredno društvo "Crnogorski elektrodistributivni sistem" d.o.o. Podgorica.

Zakon o zaštiti kulturnih dobara ("Službeni list Crne Gore", br.49/10, 40/11, 44/17, 18/19, 84/24) članom 3 utvrđuje da je zaštita kulturnih dobara od javnog interesa, a da Upravne i sa njima povezane stručne poslove na zaštiti kulturnih dobara vrši organ uprave nadležan za zaštitu kulturnih dobara (član 8 stav 1), kao i to da niko nema pravo da vrši bilo koju radnju kojom se može prouzrokovati šteta na kulturnom dobru (član 9 stav 1, tačka 1).

Takođe, članom 109 stav 1 istog zakona propisano je da *ako se na kulturnom dobru izvode ili su izvedeni radovi bez konzervatorskog projekta na koji je data saglasnost, Uprava će rješenjem obustaviti izvođenje radova i naložiti da se, ukoliko je to moguće, kulturno dobro vrati u prvobitno stanje.*

Kod činjenice da u konkretnom slučaju nije postojao konzervatorski projekat, odnosno saglasnost ove Uprave za izvedene radove, to je jasno da se u konkretnom slučaju imaju primjeniti odredbe Zakona koje se odnose na to da se vlasniku, odnosno licu koje je izvelo predmetne radove ima naložiti vraćanje kulturnog dobra u prvobitno stanje.

Dalje, član 109 stav 2 ovog zakona propisuje da: *u slučaju iz stava 1 ovog člana Uprava će utvrditi odgovarajuće mjere zaštite za sprječavanje rizika od oštećenja ili uništenja kulturnog*

dobra. Shodno navedenom, prvostepeni organ je, nakon utvrđivanja koji nedozvoljeni radovi su izvedeni na predmetnom kulturnom dobru, predložio odgovarajuće mjere zaštite i način na koji se iste imaju sprovesti, a sve u cilju vraćanja kulturnog dobra u prvobitno stanje.

Navedene radnje neophodno je sprovesti u roku od trideset (30) dana od dana prijema ovog rješenja, vodeći računa da se podni zastor i dio fasade objekta na koji se oslanja navedena konstrukcija vrati u stanje prije postavljanja iste, odnosno u prvobitno stanje.

Odredbom člana 113 stav 1, tačka 1 Zakona o upravnom postupku ("Službeni list Crne Gore", br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), propisan je izuzetak od prava na izjašnjenje stranke u postupku, odnosno da rješenje može biti donijeto bez izjašnjenja stranke o rezultatima ispitnog postupka u slučaju hitnosti radi zaštite javnog interesa.

Članom 124 stav 2 Zakona o upravnom postupku („Sl. list Crne Gore“ br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17) propisano je da se rješenje može izvršiti u toku roka za žalbu, i nakon što je žalba izjavljena, ako je to zakonom propisano, ako se radi o zaštiti javnog interesa ili preduzimanju hitnih mjera, odnosno ako bi usljed odlaganja izvršenja bila nanijeta protivnoj stranci ili licu koje ima pravni interes i šteta koja se ne bi mogla popraviti (hitno izvršenje).

Na osnovu navedenog, riješeno je kao u dispozitivu.

UPUTSTVO O PRAVNOJ ZAŠTITI: Protiv ovog rješenja ima se pravo žalbe Ministarstvu kulture i medija, u roku od 15 dana od dana prijema istog, a podnosi se preko ove Uprave.


DIREKTORICA
dr Petra Zdravković

Dostaviti:

- Prijestonica Cetinje – Sekretarijat za uređenje prostora i zaštitu životne sredine;
- "Crnogorski elektrodistributivni sistem" d.o.o. Podgorica;
- Ministarstvo kulture i medija – Odjeljenje za inspeksijski nadzor;
- u spise.